

HỌC VIỆN NGÂN HÀNG
KHOA LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ

TIỂU LUẬN KẾT THÚC HỌC PHẦN

MÔN: LỊCH SỬ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM

ĐỀ TÀI: So sánh nội dung cơ bản của Cương lĩnh chính trị đầu tiên tháng 2/1930 và Luận cương chính trị tháng 10/1930. Rút ra nhận xét.

Giảng viên hướng dẫn: **Bùi Thị Hồng Thúy**

Sinh viên thực hiện: **Đào Thị Thu**

Mã sinh viên: 23A4010617

Nhóm tín chỉ : PLT10A-19

Mã đề: Chủ đề 6

Hà Nội, tháng 10 năm 2021

Mục Lục

Mở Đầu	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Cơ sở lý luận và phương pháp nghiên cứu	2
5. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của đề tài.....	3
Nội Dung	3
I. Phần lý luận	3
1. Nội dung Cương Lĩnh chính trị tháng 2/1930.....	3
2. Luận cương chính trị của đảng tháng 10/1930.....	6
II, So sánh điểm giống và khác nhau	8
1. Giống nhau.....	8
2. Khác nhau	9
3. Nhận xét.....	11
III. Liên hệ thực tiễn.....	12
Kết Luận	13
Danh mục tài liệu tham khảo	13

Mở Đầu

Là đội tiên phong Cách Mạng của giai cấp công nhân và dân tộc Việt Nam – “*Đảng Cộng Sản Việt Nam*” do Hồ Chí Minh sáng lập và rèn luyện dưới sự lãnh đạo của Đảng. Nhân dân ta đã vượt qua mọi khó khăn gian khổ và hy sinh dành nhiều thắng lợi có ý nghĩa chiến lược và mang tính thời đại, làm cho đất nước xã hội và con người Việt Nam ngày càng đổi mới sâu sắc. Phải nói Đảng Cộng Sản Việt Nam ra đời là một tất yếu của lịch sử, là một bước ngoặt vĩ đại của cách mạng Việt Nam.

Một trong những đối tượng nghiên cứu của Lịch sử đảng - Cương lĩnh của Đảng cộng sản. Đây là văn kiện cơ bản, để xác định đường lối mục tiêu, nhiệm vụ, sách lược cơ bản phương pháp đấu tranh để thực hiện mục đích của cách mạng. Sự đúng đắn, khoa học của cương lĩnh sẽ định hướng cho phong trào cách mạng của giai cấp công nhân; động viên khích lệ giai cấp công nhân trước những khó khăn, thử thách, nhằm làm tăng bản lĩnh của người cộng sản. Đồng thời, cương lĩnh còn là cơ sở để vận động, thuyết phục quần chúng nhân dân đi theo Đảng và làm cách mạng

1. Tính cấp thiết của đề tài

Lênin rất coi trọng xây dựng cương lĩnh của Đảng. Bên cạnh đó có ý kiến cho rằng :“Một đảng cách mạng chân chính bao giờ cũng đề ra một cương lĩnh khoa học, đúng đắn, phù hợp. Cương lĩnh, đường lối đúng đắn là điều kiện trước hết quyết định thắng lợi của cách mạng”. Do vậy “phải không ngừng bổ sung, phát triển đường lối phù hợp với sự phát triển của lý luận, thực tiễn và yêu cầu của cuộc sống; chống nguy cơ sai lầm về đường lối, nếu sai lầm về đường lối sẽ dẫn tới đổ vỡ, thất bại”.

Cứ như vậy sau khi kế thừa và vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin vào điều kiện lịch sử cụ thể của Việt Nam ở mỗi giai đoạn lịch sử, Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng ta đã xây dựng “Cương lĩnh chính trị đầu tiên của Đảng ta 2/1930”, tiếp theo là “Luận cương chính trị 10/1930” của Trần Phú cũng được

thông qua. Việc so sánh hai văn kiện này nhằm chỉ ra những điểm giống và khác nhau từ đó thấy được những mặt hạn chế cũng như ưu điểm mà văn kiện mang lại. Mặt khác việc phân tích giúp ta hiểu rõ đường lối của ông cha ta từ đó rút ra được những kinh nghiệm, bài học trong việc quản lý các chiến lược cho đất nước hiện nay.

2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

2.1. Mục đích nghiên cứu

Làm rõ điểm giống nhau và khác nhau phần nội dung cơ bản của Cương lĩnh chính trị đầu tiên tháng 2/1930 và Luận cương chính trị tháng 10/1930. Để có thể rút ra nhận xét về ưu cũng như nhược điểm của hai văn kiện này.

2.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Căn cứ vào mục đích nghiên cứu sẽ đi tổng quan khái quát lý luận chung về hai văn kiện. Cùng với đó đi sâu vào nội dung đồng thời chỉ ra điểm giống và khác nhau.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

Tiểu luận này nghiên cứu nội dung cơ bản của Cương lĩnh chính trị đầu tiên tháng 2/1930 và Luận cương chính trị tháng 10/1930. Trong tình hình đất nước đấu tranh chống thực dân xâm lược và phong kiến. Sau đó thì liên hệ đến tình hình đất nước ngày nay.

4. Cơ sở lý luận và phương pháp nghiên cứu

4.1. Cơ sở lý luận:

- Bài nghiên cứu này thực hiện dựa trên cơ sở lý luận của Chủ nghĩa Mác-Lênin tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước

4.2. Phương pháp nghiên cứu:

- Bài tiểu luận này kết hợp đồng thời nhiều phương pháp như thống nhất logic và lịch sử, so sánh, đối chiếu và phân tích, tổng hợp...

5. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của đề tài

5.1. Ý nghĩa lý luận:

- Vấn đề này khi được tìm hiểu chúng ta sẽ thấy được nội dung ưu và nhược điểm của từng văn kiện.

5.2. Ý nghĩa thực tiễn:

- Từ những hạn chế của hai văn kiện, để rút kinh nghiệm đối với đất nước hiện nay ví dụ như trong việc quản lý đất nước.

Nội Dung

I. Phần lý luận

1. Nội dung Cương Lĩnh chính trị tháng 2/1930

Bản cương lĩnh chính trị đầu tiên của Đảng ta được ra đời sau khi được các đại biểu nhất trí thông qua Chính cương vắn tắt, Sách lược vắn tắt và Chương trình tóm tắt do Nguyễn Ái Quốc soạn thảo vào tháng 2/1930. Nội dung bản cương lĩnh gồm những vấn đề như sau:

1.1. Xác định mâu thuẫn cơ bản trong xã hội

- Trong lòng xã hội Việt Nam- một nước thuộc địa nửa phong kiến ở thời điểm đó tồn tại hai mâu thuẫn cơ bản là mâu thuẫn dân tộc và mâu thuẫn giai cấp. Cụ thể: mâu thuẫn thứ nhất -mâu thuẫn bao trùm nhất là giữa toàn thể dân tộc Việt Nam với thực dân pháp xâm lược và mâu thuẫn thứ hai là giữa nông dân và địa chủ về vấn đề ruộng đất, giữa vô sản tư sản về vấn đề việc làm

1.2. Mục tiêu chiến lược của cách mạng Việt Nam

- “Chủ trương làm tư sản dân quyền cách mạng và thổ địa cách mạng để đi tới xã hội cộng sản”. Tức là sau khi giành lại độc lập dân tộc sẽ tiến lên làm thổ địa cách mạng- mang lại ruộng đất cho dân cày. Cuối cùng sau khi hoàn thành cách mạng giải phóng dân tộc và ruộng đất thì cả nước sẽ tiến lên làm cách mạng xã hội chủ nghĩa ở trên một đất nước hoàn toàn độc lập.

1.3. Nhiệm vụ cách mạng

- Chủ yếu “Đánh đổ đế quốc thực dân Pháp và bọn phong kiến”, “làm cho nước Nam được hoàn toàn độc lập”.

- Cương lĩnh đầu tiên của đảng này đã xác định rằng: Chống đế quốc và chống phong kiến là hai nhiệm vụ cơ bản để giành được độc lập cho dân tộc và ruộng đất cho dân cày, điểm đặc biệt và sáng tạo ở đây đó là hai nhiệm vụ này không phải đặt song song nhau mà chống đế quốc, giành độc lập cho dân tộc được đặt ở vị trí cao hơn.

- Nhiệm vụ này thể hiện trên hai phương diện về xã hội và kinh tế, vừa phản ánh đúng tình hình kinh tế, xã hội cần được giải quyết ở Việt Nam, vừa thể hiện tính cách mạng, toàn diện, triệt để là xóa bỏ tận gốc ách thống trị, bóc lột hà khắc giải phóng dân tộc, giai cấp, giải phóng xã hội đặc biệt là giải phóng cho hai giai cấp công nhân và nông dân.

1.4. Lực lượng Cách mạng

- Lực lượng cách mạng: công nhân, nông dân, tiểu tư sản, trí thức, tư sản dân tộc và các cá nhân yêu nước thuộc tầng lớp địa chủ vừa và nhỏ.

- Giai cấp công nhân là giai cấp lãnh đạo cách mạng

- Phải đoàn kết công nhân, nông dân - bởi đây là lực lượng cơ bản, trong đó giai cấp công nhân lãnh đạo; đồng thời chủ trương đoàn kết tất cả các giai cấp, các lực lượng tiến bộ, yêu nước để tập trung chống đế quốc và tay sai.

Đặc biệt đảng phải thu phục cho được đại bộ phận dân cày,... hết sức liên lạc với tiểu tư sản, trí thức, trung nông... để kéo họ đi vào phe vô sản giai cấp. Còn đối với bọn phú nông, trung, tiểu địa chủ và tư bản An Nam mà chưa rõ mặt phản cách mạng thì đáng để lợi dụng, lôi kéo, ít lâu trung lập họ, cho họ đứng giữa.

1.5. Phương pháp cách mạng

- Cương lĩnh khẳng định phải bằng con đường bạo lực cách mạng của quần chúng, trong bất cứ hoàn cảnh nào cũng không được thoả hiệp “không khi nào nhượng một chút lợi ích gì của công nông mà đi vào đường thoả hiệp”. Có

sách lược đấu tranh cách mạng thích hợp để lôi kéo tiểu tư sản, trí thức, trung nông về phía giai cấp vô sản, nhưng kiên quyết: “bộ phận nào đã ra mặt phản cách mạng như đảng lập hiến,... thì phải đánh đổ”.

1.6. Lãnh đạo cách mạng

- Lãnh đạo cách mạng chính là Đảng Cộng Sản Việt Nam. “Đảng là đội tiên phong của vô sản giai cấp phải thu phục cho được đại bộ phận giai cấp mình, phải làm cho giai cấp mình lãnh đạo được dân chúng”. “Đảng là đội tiên phong của đạo quân vô sản gồm một số lớn của giai cấp công nhân và làm cho họ có đủ năng lực lãnh đạo quần chúng”.

Nhân tố quyết định nhất đến cách mạng Việt Nam: có đường lối đúng; Chủ nghĩa Mác-Lênin là nền tảng tư tưởng; thu phục giai cấp công nhân vào Đảng...

1.7. Đoàn kết quốc tế

- Đảng xác định trong cương lĩnh cách mạng đầu tiên là “Cách mạng Việt Nam là một bộ phận quan trọng và khăng khít không tách rời với cách mạng thế giới”.

- Đoàn kết chặt chẽ với các dân tộc bị áp bức và giai cấp vô sản trên thế giới, nhất là giai cấp vô sản Pháp. Ngay khi thành lập Đảng đã nêu cao chủ nghĩa quốc tế và mang bản chất quốc tế của giai cấp công nhân.

Nhận Xét:

- Thông qua bảy vấn đề của nội dung cương lĩnh thì cương lĩnh chính trị đầu tiên này đã đề ra được tất cả các vấn đề mang tính chất chiến lược và sách lược cho cách mạng Việt Nam. Văn kiện dù vẫn tắt nhưng đã phản ánh đầy đủ, súc tích những vấn đề cơ bản trước mắt và lâu dài cho cách mạng Việt Nam, đưa Việt Nam sang một trang sử mới.

- Đây là một cương lĩnh mang tính chất đúng đắn và sáng tạo được thể hiện ở chỗ:

+ Xác định đúng nhiệm vụ của cách mạng biết đặt nhiệm vụ giải phóng dân tộc lên trên giải phóng giai cấp.

+ Xác định đúng lực lượng của cách mạng là những giai cấp có khả năng lãnh đạo, còn lại những giai cấp không có hoặc ít khả năng lãnh đạo thì trung lập họ, lôi kéo hoặc cho họ đứng giữa

- Nhuần nhuyễn về quan điểm giai cấp, thấm đượm tinh thần dân tộc và tính nhân văn : bởi vì độc lập – tự do cho dân tộc là tư tưởng cốt lõi của cương lĩnh và cương lĩnh xác định đúng khả năng cách mạng của từng giai cấp của từng tầng lớp trong xã hội Việt Nam.

2. Luận cương chính trị của đảng tháng 10/1930

Vào tháng 10-1930 tại Hương Cảng-Trung Quốc Ban chấp hành Trung ương đã họp Hội nghị lần thứ nhất và thông qua Luận cương chính trị do đồng chí Trần Phú soạn thảo. Nội dung của bản luận cương gồm sáu vấn đề nổi bật như sau :

2.1. Xác định mâu thuẫn cơ bản trong xã hội

- Mâu thuẫn ngày càng diễn ra gay gắt ở Việt Nam, Lào và Cao Miên. Giữa một bên là thợ thuyền dân cày và các phần tử lao khổ, một bên thì địa chủ phong kiến, tư bản và đế quốc chủ nghĩa.

- Dưới tay thực dân pháp thống trị, Việt Nam từ một xã hội phong kiến trở thành xã hội thuộc địa. Mặc dù tính chất phong kiến vẫn được duy trì, tất cả các mặt về chính trị kinh tế, văn hóa, xã hội vẫn mang hơi hướng thuộc địa, , trong lòng xã hội Việt Nam hình thành những mâu thuẫn cơ bản và ngày càng trở nên gay gắt là mâu thuẫn giữa toàn thể nhân dân Việt Nam với thực dân Pháp. Mâu thuẫn dân tộc càng quyết liệt mạnh mẽ khi sự bóc lột của thực dân pháp ngày càng tăng lên.

- Mặt hạn chế của luận cương này có lẽ là đã xác định không đúng mâu thuẫn, bởi vì mâu thuẫn như vậy là chưa phù hợp với thực tiễn xã hội lúc bấy giờ. Thứ tự ưu tiên giải quyết mâu thuẫn đã được đảo ngược với luận cương tháng 2/1930: đánh đổ mâu thuẫn giai cấp xong mới lên mâu thuẫn dân tộc.

2.2. Phương hướng chiến lược của Cách mạng

- Luận cương nêu rõ tính chất của cách mạng Đông Dương lúc đầu là một cuộc “cách mạng tư sản dân quyền”, “có tính chất thổ địa và phản đế”. Sau đó sẽ tiếp tục “phát triển, bỏ qua thời kỳ tư bản mà tranh đấu thẳng lên con đường xã hội chủ nghĩa”.

2.3. Nhiệm vụ cách mạng

-Nhiệm vụ cốt yếu của cách mạng tư sản dân quyền là phải “tranh đấu để đánh đổ các di tích phong kiến, đánh đổ các cách bóc lột theo lối tiền tiến tư bản và để thực hành thổ địa cách mạng cho triệt để”. Mở rộng hơn so với cương lĩnh đầu tiên là Đánh đổ đế quốc chủ nghĩa Pháp, làm cho Đông Dương hoàn toàn độc lập.

Hai nhiệm vụ chiến lược này có quan hệ khăng khít với nhau, Luận cương nhấn mạnh: “Vấn đề thổ địa là cái cốt của cách mạng tư sản dân quyền”, là cơ sở để Đảng giành quyền lãnh đạo dân cày. Vì vậy “có đánh đổ đế quốc chủ nghĩa mới phá được cái giai cấp địa chủ và làm cách mạng thổ địa được thắng lợi; mà có phá tan chế độ phong kiến thì mới đánh đổ được đế quốc chủ nghĩa”.

2.4. Lực lượng Cách mạng

- Lực lượng của luận cương chính trị chỉ bao gồm giai cấp vô sản và nông dân là hai động lực chính của cách mạng tư sản dân quyền, trong đó giai cấp vô sản là động lực chính và mạnh.

Phương pháp cách mạng

- Sử dụng bạo lực cách mạng. Luận cương nêu rõ phải ra sức chuẩn bị cho quần chúng về con đường “vũ trang bạo động”. “giành lấy chánh quyền cho công nông”. Vũ trang bạo động để giành chính quyền là một nghệ thuật, “phải tuân theo khuôn phép nhà binh”

2.5. Quan hệ cách mạng thế giới

- Cũng giống như cương lĩnh đầu tiên đảng xác định Cách mạng Đông Dương là một bộ phận của cách mạng vô sản thế giới, vì thế giai cấp vô sản

Đông Dương phải đoàn kết gắn bó, liên lạc mật thiết với vô sản thế giới, trước hết là vô sản Pháp

2.6. Lãnh đạo cách mạng

- Xác định lãnh đạo là Đảng tiên phong của giai cấp công nhân. Đảng Cộng sản có đường lối chính trị đúng đắn, có kỷ luật tập trung, liên hệ mật thiết với quần chúng lấy chủ nghĩa Mác Lênin làm nền tảng tư tưởng.

- Đảng là đại biểu chung cho quyền lợi của giai cấp vô sản ở Đông Dương đấu tranh để đạt được mục đích cuối cùng là chủ nghĩa cộng sản. Đảng Cộng sản lãnh đạo là điều kiện cốt yếu cho thắng lợi cách mạng.

Nhận xét :

- Như vậy luận cương chính trị 10/1930 đã kế thừa những điểm đúng đắn của cương lĩnh như là nhiệm vụ, chiến lược sách lược phương hướng cách mạng,...

- Tuy nhiên luận cương tháng 10 lại bộc lộ những nhược điểm, một số hạn chế mang tính chất thời đại. Những hạn chế này nó không hoàn toàn nằm ở bên trong nội dung luận cương mà nằm ngay ở cách áp đặt suy nghĩ của quốc tế cộng sản hay là cái tư tưởng của quốc tế cộng sản trong giai đoạn này:

+ Thứ nhất là đặt vấn đề giải phóng giai cấp cao hơn giải phóng dân tộc. những ý nghĩ này là do nhận thức chưa đầy đủ về thực tiễn cách mạng thuộc địa và chịu ảnh hưởng của tư tưởng tả khuynh, nhấn mạnh một chiều đấu tranh giai cấp đang tồn tại trong Quốc tế Cộng sản và một số Đảng Cộng sản anh em trong thời gian đó.

+ Đánh giá không đúng khả năng cách mạng của giai cấp, chỉ cho rằng công nhân, nông dân là lực lượng cách mạng, cho rằng giai cấp tư sản chỉ bóc lột, tiểu tư sản là bộ phận dễ bị lôi kéo “bấp bênh về kinh tế bạc nhược về chính trị” khẳng định không thể làm cách mạng được...

II, So sánh điểm giống và khác nhau

1. Giống nhau

Điểm giống nhau của cả Cương lĩnh chính trị đầu tiên tháng 2/1930 và Luận cương chính trị tháng 10/1930 là đều :

- Xác định được những mục tiêu của cách mạng Việt Nam là độc lập dân tộc và giải phóng giai cấp

- Điều xác định nhiệm vụ của cách mạng tư sản dân quyền là chống đế quốc, chống phong kiến, hai nhiệm vụ này có mối quan hệ khăng khít với nhau. Xác định tính chất của cách mạng trong giai đoạn trước mắt. Chủ trương làm tư sản dân quyền cách mạng, bỏ qua giai đoạn tư bản chủ nghĩa. Tiến thẳng lên xã hội chủ nghĩa và cộng sản

- Xác định rõ vai trò và sức mạnh giai cấp công nhân: giai cấp công nhân là cái gốc của cách mạng.

- Khẳng định đúng lực lượng lãnh đạo Cách mạng Việt Nam là Đảng cộng sản- Đảng tiên phong của giai cấp công nhân. Lấy chủ nghĩa Mác – Lê-nin làm nền tảng, vận dụng làm đường lối cách mạng vô sản.

- Xác định đúng đắn mối quan hệ giữa cách mạng Việt Nam, cách mạng Đông Dương đối với cách mạng thế giới. Khẳng định cách mạng Việt Nam là một bộ phận khăng khít của cách mạng thế giới, giai cấp vô sản Việt Nam phải đoàn kết với giai cấp vô sản thế giới nhất là giai cấp vô sản Pháp.

2. Khác nhau

Từ những điểm giống nhau trên thì ta dễ dàng rút ra được những vấn đề khác nhau về mặt căn bản giữa Cương lĩnh chính trị đầu tiên tháng 2/1930 và Luận cương chính trị tháng 10/1930. Phải chăng do nhận thức và bối cảnh thực tiễn khác nhau nên hai văn kiện có những nét khác biệt. Ta sẽ đi từng nội dung:

Trước tiên thì 2 bản văn kiện này có 2 điểm khác nhau lớn nhất đó là :

2.1. Vấn đề xác định mâu thuẫn và nhiệm vụ cách mạng

Với cương lĩnh chính trị đầu tiên :

- Đảng xác định kẻ thù và nhiệm vụ trước mắt của cách mạng là đánh đổ giặc Pháp rồi sau đó mới giải quyết mâu thuẫn giai cấp - đánh đổ phong kiến và thành phần tay sai phản cách mạng. Coi nhiệm vụ dân tộc là bao trùm, trọng đại của cách mạng.

- Như vậy thì đảng mong muốn làm cho Việt Nam hoàn toàn giải phóng, độc lập, nhân dân được tự do dân chủ xong xuôi mới tịch thu ruộng đất của bọn đế quốc phản cách mạng để giao cho dân cày, bừa, thành lập chính phủ công nông binh và tổ chức cho quân đội công nông, thi hành chính sách tự do dân chủ bình đẳng phổ thông giáo dục theo hướng công nông hóa,..

Trong luận cương chính trị :

- Trong khi cương lĩnh đề cao giải phóng dân tộc thì luận cương lại ngược lại, nặng về ánh đô phong kiến, đấu tranh giai cấp. Ở đây xác định phải đánh đổ thế lực phong kiến, đánh đổ ách áp bức bóc lột tư bản, thực hành cách mạng thổ địa và đánh đổ đế quốc Pháp, làm cho Đông Dương hoàn toàn độc lập. Hai nhiệm vụ chiến lược dân chủ và dân tộc được tiến hành cùng một lúc có quan hệ khăng khít với nhau.

- Tuy nhiên ở đây, luận cương chưa xác định được kẻ thù, phải nói khi đang là một nước thuộc địa nửa phong kiến thì lẽ đương nhiên phải ưu tiên nhiệm vụ giải phóng dân tộc quan trọng hơn vấn đề giải quyết mâu thuẫn giai cấp, vấn đề cách mạng ruộng đất mới phải.

2.2. Khác về lực lượng cách mạng

Với cương lĩnh chính trị đầu tiên:

- Nông dân và công nhân được coi là gốc của lực lượng cách mạng. Ngoài ra cần bầu bạn với các giai cấp tiểu tư sản trí thức. Phải đoàn kết, lôi kéo các giai cấp để tập trung chống đế quốc và tay sai. Còn với những đối tượng còn lại như bọn phú nông, trung, tiểu địa chủ và tư sản thì phải lợi dụng hoặc trung lập họ, không để cho họ phản cách mạng. Khi thấy bất cứ bộ phận nào ra mặt có hành động phản cách mạng cần đánh bỏ tiêu diệt ngay.

Với luận cương chính trị :

- Ở đây luận cương xác định ngoài nông dân, công nhân thì tất cả các giai cấp khác đều không phải lực lượng cách mạng: ví dụ như tư sản thương nghiệp thì đứng về phía đế quốc chống cách mạng, còn tư sản công nghiệp thì đứng về phía quốc gia cải lương,... Đây là một trong những hạn chế của luận

cương -chưa đánh giá đúng khả năng cách mạng bởi ngoài giai cấp công nhân, nông dân chúng ta thấy còn rất đông đảo các giai cấp tầng lớp khác trong xã hội, cũng có tư tưởng tình cảm đối với cách mạng, có tinh thần dân tộc dân chủ lại không được đưa vào lực lượng cách mạng.

3. Nhận xét

- Nhìn chung về phương pháp cách mạng, mối quan hệ giữa cách mạng Việt Nam và thế giới, lực lượng lãnh đạo cách mạng và đặc biệt là mục tiêu giải phóng giai cấp, độc lập dân tộc, thì cả Cương lĩnh và Luận cương chính trị đều xác định giống nhau.

- Về Cương lĩnh chính trị đầu tiên, thông qua việc so sánh thì một lần nữa thể hiện sự vận dụng đúng đắn sáng tạo, nhạy bén chủ nghĩa Mác-Lênin vào hoàn cảnh cụ thể của Việt Nam. Một cương lĩnh cơ bản giải quyết được những vấn đề nhiệm vụ cách mạng Việt Nam, tư tưởng tự do độc lập là tư tưởng cốt lõi của cương lĩnh . Vì xác định đúng đắn mối quan hệ giữa dân tộc và giai cấp, xác định đúng lực lượng và kẻ thù cách mạng, cương lĩnh của Đảng đã soi đường chỉ lối cho cách mạng Việt Nam trong cuộc đấu tranh cho độc lập tự do.

- Ngược lại mặc dù Luận cương đã thể hiện là một văn kiện tiếp thu được những quan điểm chủ yếu của Chính cương văn tắt, sách lược văn tắt,.. xác định được nhiệm vụ nòng cốt của cách mạng. Khi căn cứ vào tình hình đất nước lúc bấy giờ thì Cương lĩnh chính trị đầu tiên của Đảng đúng đắn và hoàn thiện hơn so với Luận cương. Nguyễn Ái Quốc có cái nhìn liên mạch, sáng suốt hơn khi đã chỉ rõ được mâu thuẫn cấp thiết nhất, lực lượng cách mạng quan trọng nhất, còn Trần Phú chỉ tập trung vào vấn đề giai cấp. Vì vậy mặt hạn chế lớn nhất của Luận cương đó là: chưa vạch rõ được mâu thuẫn chủ yếu của một xã hội thuộc địa nên đã không nêu cao được vấn đề dân tộc lên hàng đầu mà nặng về vấn đề đấu tranh giai cấp, chưa xác định được mâu thuẫn dân tộc hay mâu thuẫn giai cấp là chủ yếu, kẻ thù nào là chủ yếu, đánh giá

không đúng khả năng lãnh đạo của các giai cấp tiểu tư sản, trung và tiểu địa chủ.

- Sau cùng thì cả hai văn kiện này tuy có nhiều điểm khác biệt, song đều đóng vai trò rất lớn. Đó là sự chuẩn bị tất yếu, có tính chất quyết định cho những bước phát triển nhảy vọt trong tiến trình lịch sử của dân tộc ta. Đồng thời, là nền tảng cho việc xây dựng, phát triển và hoàn thiện lí luận, tư tưởng ngày nay

III. Liên hệ thực tiễn

“Bản cương lĩnh chính trị 3/1930” đã khẳng định lần đầu tiên cách mạng Việt Nam có một bản cương lĩnh phản ánh được quy luật khách quan, đáp ứng những nhu cầu cơ bản và cấp bách của xã hội Việt Nam, phù hợp với xu thế của thời đại, giúp đất nước ta vượt qua muôn vàn khó khăn, thử thách, giành được những thắng lợi vĩ đại. Cùng với đó khi rút kinh nghiệm từ những yếu điểm, những hạn chế của Luận cương tháng 10 năm 1930, Đảng đã tiếp nhận và tiếp tục chỉnh sửa hoàn thiện trong đường lối chỉ đạo cách mạng Việt Nam thông qua các hội nghị sau này như: hội nghị tháng 7-1936, hội nghị tháng 11-1939, hội nghị tháng 5-1951,... Hai cương lĩnh trên có ý nghĩa hết sức to lớn cùng với sự ra đời của Đảng, là sự chuẩn bị tất yếu đầu tiên có tính chất quyết định cho những bước phát triển nhảy vọt trong tiến trình lịch sử của dân tộc ta.

Sau cùng cho đến tận ngày nay bản Cương lĩnh chính trị đầu của Đảng vẫn còn giữ nguyên giá trị, vẫn là ngọn cờ dẫn lối cho cách mạng Việt Nam tiến bước trên con đường mà Đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh và dân tộc đã lựa chọn. Đất nước ta cùng đi với bản cương lĩnh đó trong suốt mấy chục năm đã trở thành nước xã hội chủ nghĩa; nhân dân Việt Nam thì từ thân phận nô lệ đã trở thành người làm chủ đất nước, làm chủ xã hội, đất nước ta đã ra khỏi tình trạng nước nghèo, kém phát triển, đang đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá, có quan hệ quốc tế rộng rãi, có vị thế ngày càng quan trọng trong khu vực và trên thế giới.

Kết Luận

Thực tiễn đã cho thấy bản cương lĩnh chính trị đầu tiên của Đảng vẫn còn nguyên giá trị đến tận ngày nay. Việc nghiên cứu vấn đề này là thực sự cần thiết, bởi đã có rất nhiều bản cương lĩnh xuất hiện, trong những hoàn cảnh, điều kiện lịch sử khác nhau, với những mục đích chính trị khác nhau thì cương lĩnh chính trị của đảng có những giá trị cụ thể khác nhau. Song cương lĩnh chính trị đầu tiên vẫn có ý nghĩa vô cùng lớn đối với Đảng ta- nó phù hợp với tình hình đất nước cả trong thời chiến lẫn thời bình. Đi so sánh với luận cương chính trị tháng 10 mục đích là để chỉ ra những điểm hạn chế, những bất cập trong đường lối lãnh đạo. Từ đấy thì tiếp thu sửa chữa sao cho phù hợp với tình hình đất nước.

Danh mục tài liệu tham khảo

Tài liệu tiếng việt

1. Khoa lý luận chính trị (2021), “BÀI TẬP MÔN LỊCH SỬ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM”, Học viện ngân hàng
2. Nguyễn Trọng Phúc (2019), Giáo trình Lịch sử đảng Cộng Sản Việt Nam, Bộ giáo dục và đào tạo.

Tài liệu trực tuyến

3. Lê Thị Thái (2015), Giá trị lý luận và thực tiễn của Cương lĩnh chính trị đầu tiên của Đảng, poi.htu.edu.vn, <http://poi.htu.edu.vn/ngghien-cuu/gia-tri-ly-luan-va-thuc-tien-cua-cuong-linh-chinh-tri-dau-tien-cua-dang-3.html>, truy cập 15:30, 14-10-2021